

ARXIU MUNICIPAL DEL MASNOU

EXPOSICIÓ

L'escola de treball i d'estudis secundaris del Masnou

Del 14 d'abril al 14 de maig de 2023

Casa de Cultura (el Masnou)

CATÀLEG

L'ESCOLA DE TREBALL I D'ESTUDIS SECUNDARIS DEL MASNOU

DEL 14 D'ABRIL
AL 14 DE MAIG
DE 2023

L'escola, llum de llibertat!
L'educació durant la
Segona República

Casa de Cultura
Pg. de Prat de la Riba, 16
Horari: de dimecres a divendres,
de 16 a 20 h; dissabtes, de 10 a
14 h i de 16 a 20 h; diumenges i
festius, de 10 a 14 h

Ajuntament del Masnou

Diputació
Barcelona

memòria
enXarxa

L'ESCOLA DE TREBALL I D'ESTUDIS SECUNDARIS DEL MASNOU

Una de les iniciatives més importants dels anys republicans en matèria d'educació al Masnou va ser la creació de l'Escola de Treball i d'Estudis Secundaris. Ubicada al carrer Mestres Villà, 43, als locals de l'antiga Escola de Nàutica, es va crear sota el patronatge de l'Ajuntament i la Generalitat, l'any 1933. L'aspiració del Masnou era tenir "una escola a la qual assisteixin tots aquells que, en abandonar els primers estudis, comencin llurs tasques en un comerç o en una indústria. Sabut és que sols els pobles que curen d'instruir i especialitzar com cal llurs fills són els que arriben a ésser pròspers", segons el fullet de presentació. El primer director fou el mestre Frederic Bosch Serra.

El pla d'estudis, amb un curs preparatori i tres cursos més, per a alumnes de 14 anys en endavant, comprenia ensenyaments bàsics comuns i tres especialitats: comerç, indústria, arts i oficis (arts domèstiques, fusters, paletes, pintura i escultura, música, agricultors, electricistes, mecànics, tèxtils i comerç), que impartirien un quadre de professorat molt ampli, amb una important presència de dones.

Des de l'escola s'impulsaren també activitats culturals com conferències, exposicions o viatges de fi de curs.

Malgrat l'èxit inicial, ja el 1935 hi va haver una reducció important en la matrícula d'alumnes i va patir problemes econòmics per finançar-se. En acabar la Segona República va ser suprimida.

Inauguració de l'edifici de l'Escola del Treball i d'Estudis Secundaris el 29 de gener de 1933. Arxiu Municipal del Masnou, donació de Rosa Pagès Arenas, 14678.

**Dossier de presentació de l'Escola del
Treball i d'Estudis Secundaris**
1933

Detall del pla d'estudis d'ensenyament de l'Escola
del Treball i d'Estudis Secundaris.

Arxiu Municipal del Masnou, instrucció pública.

ESCOLA DEL TREBALL
i
D'ESTUDIS SECUNDARIS

MASNOU

Detall del Pla d'Ensenyaments

	ARTS DOMÈSTIQUES	FUSTERS	PALETES	PINTURA I ESCULTURA	MÚSICA
Curs preparatori	Català i literatura catalana. Cultura Física. Costura. Planxat. Aritmètica i Geometria.	Aritmètica i Geometria. Nocions de Física i Química. Dibuix elemental. Català i literatura catalana. Geografia i Història. Cultura física.	Aritmètica i Geometria. Nocions de Física i Química. Dibuix elemental. Català i literatura catalana. Geografia i Història. Cultura física.	Fisiologia. Aritmètica i Geometria. Dibuix.	Solfeig. Teoria. Dictat.
Curs primer	Tall i Confecció. Fisiologia i Higiene. Història de Catalunya i d'Espanya. Economia domèstica. Cuina.	Àlgebra i Trigonometria. Tecnologia (serrats, treballs en fusta, interseccions, etc.). Dibuix (primer). Francès (segon). Fisiologia i Higiene.	Àlgebra i Trigonometria. Tecnologia d'obres (moviment de terres, fonaments, murs, arcs, voltes, sostres i cobertes). Dibuix (primer). Francès (primer).	Anatomia especial. Pintura o Escultura.	Solfeig-Teoria-Dictat. Piano (primer). Violí o Viola (primer).
Curs segon		Dibuix (segon). Economia i Legislació. Francès (segon). Tecnologia i treballs en fusta. Mecànica general.	Dibuix (segon). Fisiologia i Higiene. Topografia. Mecànica general. Francès (segon). Pràctica d'obres.	Pintura o Escultura.	Piano (segon). Violí o Viola (segon).
Curs tercer			Resistència de materials i estereotomia. Economia i Legislació social. Història de l'Art (curset). Projectes i pressupostos.		Piano (tercer). Violí o Viola (tercer).
	AGRICULTORS	ELECTRICISTES	MECÀNICS	TÈXTILS	COMERÇ
Curs preparatori	Nocions de Física i Química. Dibuix elemental. Català i literatura catalana. Geografia i Història. Cultura física. Aritmètica i Geometria.	Aritmètica i Geometria. Nocions de Física i Química. Dibuix elemental. Català i literatura catalana. Geografia i Història. Cultura física.	Aritmètica i Geometria. Nocions de Física i Química. Dibuix elemental. Català i literatura catalana. Geografia i Història. Cultura física.	Aritmètica i Geometria. Nocions de Física i Química. Dibuix elemental. Català i literatura catalana. Geografia i Història. Cultura física.	Català i literatura catalana. Dibuix elemental i Cal·ligrafia. Taquigrafia. Mecanografia. Aritmètica mercantil i Geometria. Teneduria de Llibres. Sistemes d'ordenació, classificació i arxiu
Curs primer	Zootècnia. Botànica. Fisiologia i Higiene. Profilaxis del bestiar. Química aplicada.	Àlgebra i Trigonometria. Electricitat i motors. Dibuix lineal. Francès (primer).	Àlgebra i Trigonometria. Mecànica general. Dibuix (primer). Francès (primer). Química inorgànica.	Àlgebra i Trigonometria. Mecànica general. Tecnologia (fibres i filatura). Dibuix lineal. Francès (primer). Química general.	Francès (primer). Càlcul comercial. Comptabilitat general. Geografia i Història. Redacció de cartes i documents comercials. Fisiologia i Higiene.
Curs segon	Malalties del bestiar. Economia i Legislació social. Cultius i Maquinària agrícola. Topografia. Geologia.	Càlcul matemàtic. Francès (segon). Dibuix d'esquemes. Mecànica aplicada. Fisiologia i Higiene.	Dibuix (segon). Francès (segon). Mecànica racional. Tecnologia (primer) (coneixement de materials, fosa, forja, caldereria, dressat, etcètera). Electricitat i motors.	Electricitat i motors. Francès (segon). Tecnologia (teixit mecànic). Teoria de teixits. Química orgànica. Dibuix aplicat.	Francès (segon). Anglès (primer). Nocions de Física i Química. Dret, Economia política (comercial i social) i Estadística. Organització i comptabilitat d'empreses. Cultura física.
Curs tercer		Tecnologia elèctrica. Mesures elèctriques i magnètiques. Dibuix de maquinària i projectes. Topografia. Economia i Legislació social.	Resistència de materials (càlcul de). Tecnologia (segon). Economia i Legislació social. Fisiologia i Higiene. Termotècnia.	Electricitat i Mecànica aplicada. Química tèxtil. Teoria de teixits i anàlisi de mostres. Càlcul de projectes. Fisiologia i Higiene. Economia i Legislació social.	Sistemes de venda i publicitat. Mercaderies. Coneixement de productes. Estudi de mercats. Legislació mercantil. Anglès (segon). Pràctiques de conjunt

Diploma de l'Escola del Treball i d'Estudis Secundaris

4 de juny de 1933

Ofrena dels alumnes de l'Escola del Treball i
d'Estudis Secundaris als seus professors. Autor:
Francesc Garcia.

Arxiu Municipal del Masnou, manuscrits i
documents solts.

Els Alumnes de l'Escola del Treball i d'Estudis Secundaris que concorregueren al primer curs celebrat durant els mesos de febrer a maig de 1933, dediquen aquesta ofrena als Professors que els donaren els primers ensenyaments en aquesta Escola

Frederic Bosch

Rafael Bori

Lluís Pérez de la Torre

Francesc Casals

Rogeli López

Miquel Casals Colomer

Francesc Vilà

Josep Clarasó

Jaume Sampere

Martí Cabús

Josepa Sampere

Josepa Lomelles

Rosa Mollet de Farré

Elleciana Ungé

Carme Bori

Masnou, 4 de juny de 1933.

Joan Casals
Carmen Vila
T. J. J. J.
Luis J. J.
Carmen J. J.
Marta J. J.
Ramon J. J.
Josep J. J.
Eduard J. J.
Cristina J. J.
Cristina J. J.
Enric J. J.
Jaume J. J.
Jaume J. J.

Enric J. J.
Josep J. J.
Jaume J. J.
A. Vila J. J.
Carmen J. J.
Dorcas J. J.
Lluís J. J.
Rosa J. J.
Eugenia J. J.
Hansa J. J.
Enric J. J.
Marta J. J.
Dolores J. J.
Marian J. J.

Wences J. J.
Eduard J. J.
Jaume J. J.
Rosa J. J.
Josep J. J.
Marta J. J.
Rosa J. J.
Dolores J. J.
Joan J. J.
Josep J. J.
Lluís J. J.
Dolores J. J.
Marta J. J.
Cristina J. J.

Johanne J. J.
Pepeta J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.
Carmen J. J.

Informe de l'Escola del Treball i d'Estudis Secundaris

17 de juny de 1935

Informe amb dades estadístiques de l'Escola del Treball i d'Estudis Secundaris escrita pel seu director, Frederic Bosch.

Arxiu Municipal del Masnou, instrucció pública.

MASNOU, 17 juny de 1935.

— Dades referent a l'Escola —

- Començà el curs de 1934 a 35 el dia 5 de novembre acabant-se el divendres passat 14 de juny.
- La matrícula de 75 alumnes no fou completa fins a ultims del mes de febrer.
- El terme mitjà d'assistència a classes del curs, fou de 52 alumnes d'ambdòs sexes i el del dos mesos darrers de 47.
- Assistiren els 14 professors a llurs classes d'ensejaments, menys 2 quals deixaren de concórrer-hi uns pocs dies, per diverses causes.

Segons dades rebudes, l'Escola del Treball ha

Cobrat durant el curs	1952 pessetes.
Manca pagar	201 "

El total de subvencions i subscripcions incriptes, es de unes . . . . . 1400 pessetes.

El Director, Fred. Bosch

Rebut

1 d'abril de 1935

Rebut de l'Escola del Treball i d'Estudis
Secundaris per compra de material a Anton
Ramèntol.

Arxiu Municipal del Masnou, instrucció pública.

He rebut de l'ESCOLA DEL TREBALL i D'ESTUDIS SECUN-
DARIS d'aquesta Vila, la quantitat de DIVUIT PESSETES,
import del material de l'assignatura de plannat, corres-
ponent al mesos de novembre, desembre i gener passats.-
Masnou, 1er d'abril de 1935

SON PESSETES -18.-

Antoni Ramentol

a

*Professors
Pere de la Font
d'Enric Industrial.*

He rebut de l'ESCOLA DEL TREBALL i D'ESTUDIS SECUNDARIS d'aquesta Vila, la quantitat de PESSETES TRENTA UNA AMB QUINZE CENTIMS, import dels llibres adquirits per dita Escola a la Llibreria Catalònia i que han estat carregats al compte d'aquesta Biblioteca, per tal d'obtenir una bonificació al preu dels esmentats llibres.-----

Masnou, 4 de març de 1935

SON PESSETES -31.15

Manuela Ferrer

a

He rebut de l'ESCOLA DEL TREBALL i d'ESTUDIS SECUN-
DARIS d'aquesta Vila, la quantitat de PESSETES QUARANTA, im-
port dels meus honoraris com a professora de francès de di-
ta Escola, corresponent al mes de la data.-----

Masnou, 28 de febrer de 1935

Luisa Millet

SON PESSETES -40.-

Memòria en Xarxa és una aportació més a la recuperació de la memòria històrica que vol destacar la importància dels museus com a dipositaris d'un llegat històric que ens és comú. És una activitat de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona que es podrà veure simultàniament a diferents municipis de gener a desembre de 2023 i de manera conjunta a través del web:

<https://www.diba.cat/web/exposicions/escola-llum-de-llibertat>

Organització

Àrea de Cultura. Oficina de Patrimoni Cultural
de la Diputació de Barcelona

Assessorament i continguts

Joan Francès i Marta Argelagués, Museu d'Història
de Cerdanyola - Museu de Ca n'Oliver

Coordinació de l'edició

Subdirecció d'imatge corporativa i promoció institucional
de la Diputació de Barcelona

Disseny expositiu i gràfic

Àngel Uzkiano

Producció

Maud Gran Format S.L.

Proposta didàctica

Schola Didàctica Activa

Amb la col·laboració del Programa de Memòria Democràtica.

Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona

Museus participants

Museu d'Història de Cerdanyola- Museu de Ca n'Oliver, Museu Municipal de Montcada i Reixac, Centre d'Interpretació del Patrimoni Molí d'en Rata de Ripollet, Museu del Ter, Museu Arqueològic de L'Esquerda, Museu de Sant Boi, Museu d'Història de la Immigració de Sant Adrià-Arxiu Municipal de Sant Adrià, Museu Comarcal de Manresa, Museu d'Història de Sabadell, Museu de l'Hospitalet, Museu Municipal de Calella-Arxiu Històric Municipal de Calella, Centre d'Interpretació i Jaciment el Camp de les Lloses, Museus d'Esplugues, Museu de Nàutica de Masnou, Museu d'Arenys de Mar, Museu Abelló de Mollet del Vallès, Museu Torre Balldovina de Santa Coloma de Gramenet.

Exposició virtual

web www.diba.cat/web/1939-abans-i-despres

#1939abansidespres